

Dvostruka venska drenaža kroz gornju šuplju venu kod minimalno invazivne zamjene aortnog zaliska: retrospektivno istraživanje

Cilj Usporediti ishod pacijenata koji su podvrgnuti gornjoj mini sternotomiji ili desnoj mini toraktomiji i onih koji su podvrgnuti potpunoj sternotomiji i objaviti tehničko poboljšanje u venskoj drenaži uz pomoć dvostruke venske kanulacije gornje šuplje vene u mini kirurškim postupcima.

Postupci Retrospektivno smo ispitali ishod 217 pacijenata koji su podvrgnuti zamjeni aortnog zaliska gornjom mini sternotomijom ili desnom mini toraktomijom na Odsjeku za kardiovaskularnu kirurgiju u Kliničko-bolničkom centru Ljubljana, Slovenija, od 1996. do 2010. Kanulacija gornje šuplje vene i aurikule desnog atrija provedena je kod 142/217 (65%) pacijenata, dok je kod ostalih 75 (35%) pacijenata, dvostruka kanulacija gornje šuplje vene korištena za vensku drenažu. Rezultati pacijenata koji su podvrgnuti mini postupcima uspoređeni su s rezultatima 236 pacijenata koji su podvrgnuti potpunoj sternotomiji iz istog razloga u istom bolničkom centru od 2009. do 2010.

Rezultati Skupina pacijenata podvrgnuta mini pristupima imala je kraći boravak na odjelu intenzivne skrbi, manji volumen drenaže torakalnim drenom, kraće *crossclamp* vrijeme i vrijeme za kardio-pulmonarnu prijemnicu, i manje postoperativnih ugradnji trajnih elektrostimulatora srca nego skupina pacijenata koji su podvrgnuti potpunoj sternotomiji. Dvostruka kanulacija gornje šuplje vene zbog venske drenaže olakšala je vensku kanulaciju u mini pristupima i ukinula potrebu za femoralnim venskim pristupom.

Zaključak Naše istraživanje potvrdilo je da iako su tehnički zahtjevne, gornja mini sternotomija i desna mini toraktomija za zamjenu arterijskih zalistaka imaju potencijalne prednosti u usporedbi s konvencionalnom medijanom sternotomijom. One su se pokazale sigurnima, efikasnim i značajno su smanjile kiruršku traumu što ih čini posebno korisnim za liječenje pacijenata s dijabetesom te starijih, pretilih i visoko-rizičnih pacijenata. Dvostruka kanulacija gornje šuplje vene za vensku drenažu olakšala je vensku kanulaciju i ukinula potrebu za femoralnim venskim pristupom.